

MD-2005 mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 9
Tel. 20 45 81; Fax 22 07 48, E-mail: madrm@madrm.gov.md, WEB: www.madrm.gov.md

11.02.2019 Nr. 16-05/554

Cancelaria de Stat

La nr. _____ din _____

Г 7
Cu privire la procesul de implementare a
Strategiei de alimentare cu apă și sanitație
(2014-2028)

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului prezintă raportul pentru anul 2018 privind procesul de implementare a Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.199 din 20 martie 2014, în vederea executării acestei hotărâri și a prevederilor Capitolului IX al Strategiei.

Cu referire la prevederile Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (SAAS)

Măsurile și acțiunile întreprinse pe parcursul anului 2018 au fost în strictă corespundere cu prevederile Acordului de Asociere și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia. Astfel au continuat acțiunile de armonizare a cadrului legal precum și de consolidare a capacităților instituționale în domeniul alimentării cu apă și sanitație.

Pe parcursul anului 2018 s-a acționat în direcția instituirii gestionării integrate a resurselor de apă conform principiului de bazin hidrografic, astfel a fost aprobat Planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea–Prut–Marea Neagră prin Hotărârea Guvernului nr. 955 din 03 octombrie 2018. Cu suportul proiectelor de asistență tehnică sunt implementate acțiunile incluse în planurile de gestionare, precum și demararea elaborării următorului ciclu al planurilor. Scopul urmărit de la implementarea Planurilor este asigurarea protecției și îmbunătățirea stării resurselor de apă de suprafață și subterane și gestionarea durabilă a resurselor de apă în cadrul districtelor, prin coordonarea diferitor cerințe de apă pentru menținerea echilibrului economico-social și distribuirea ei adecvată între diverse sectoare.

În cadrul proiectului „Consolidarea cadrului instituțional în sectorul alimentării cu apă și sanitație din Republica Moldova”, susținut de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) și Agenția Austriacă pentru Dezvoltare (ADA) a fost acordat suport pe diferite dimensiuni, care să contribuie la gestionarea eficientă a sectorului, cele mai importante fiind axate pe consolidarea cadrului legal.

O realizare importantă a fost aprobarea de către Parlament a modificărilor și completărilor la Legea nr.303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare (legea nr.322 din 30 noiembrie 2018). Modificările au fost elaborate în comun cu autoritățile cu tangență în sector și are scopul de a înlătura divergențele identificate în procesul de monitorizare a legii, și din practica în sector de la intrarea în vigoare a legii. Proiectul vine cu o serie de completări, care să asigure prestarea unui serviciu de calitate pentru populație, să asigure procesul de regionalizare a serviciului și atragerea investițiilor în sector. La elaborarea proiectului s-a luat în considerare demersurile partenerilor de dezvoltare activi în sector, precum și a reprezentanților operatorilor și autorităților publice locale.

În conformitate cu prevederile Strategiei și a Planului de acțiuni pe dimensiunea ce ține de regionalizarea serviciului, a fost elaborat Planul de acțiuni privind regionalizarea serviciului de alimentare cu apă și sanitație, care urmare a consultărilor și avizării, precum și în scopul optimizării eficienței documentelor de politici va fi încadrat în noul Plan de acțiuni al Strategiei, care este în proces de elaborare.

La solicitarea agenților economici a fost inițiată modificarea Hotărârii Guvernului nr. 950 din 25 noiembrie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisaruri de apă pentru localitățile urbane și rurale, cu scopul de înlăturare a divergențelor apărute între agenții economici și operatori la deversarea apelor uzate în sistemul de canalizare, în special când sunt depășite limitele de poluanți în apele uzate. Pentru această acțiune a fost angajată companie de consultanță internațională, care a efectuat analiza cadrului legal național în domeniul apelor uzate și au prezentat propuneri de modificare, care la moment sunt consultate cu toate părțile interesate, și urmează elaborarea și promovarea spre aprobare a proiectului de modificare a cadrului normativ.

În comun cu Ministerul Economiei și Infrastructurii a fost aprobat Regulamentul privind exploatarea tehnică a sistemelor și instalațiilor publice de alimentare cu apă și de canalizare (Ordin comun MADRM/MEI nr. 159/331 din 02 iulie 2018) – care reprezintă un manual operațional al prestatorului de servicii, cerințe de funcționare începând de la captarea apei până la livrare.

În contextul revizuirii normativelor tehnice, Ministerul Economiei și Infrastructurii a aprobat Regulamentul privind principiile de bază în proiectarea și construcția sistemelor exterioare de alimentare cu apă a localităților mici, cu consum sub 200 m³/zi (Ordin nr.179 din 04 aprilie 2018). Scopul normativului este de a eficientiza planificarea și implementarea proiectelor de alimentare cu apă și canalizare, evitarea supradimensionării rețelelor și asigurarea durabilității proiectelor.

La solicitarea ministerului, în cadrul proiectului "Consolidarea cadrului instituțional în domeniul resurselor de apă și sanitație din Republica Moldova" vor fi elaborate un set de normative și standarde necesare pentru sectorul alimentare cu apă și sanitație. Pentru sarcina dată vor fi implicați specialiști din cadrul Universității

Tehnice a Moldovei, care dispun de calificarea necesară elaborării normativelor tehnice.

Reieșind din măsurile necesare dezvoltării sectorului, menționate în Strategie, ministerul promovează în continuare instruirea și dezvoltarea capacităților profesionale a tuturor actorilor din domeniu. Astfel, pe parcursul anului 2018 cu suportul proiectului “Consolidarea cadrului instituțional în sectorul alimentării cu apă și sanitație” în perioada septembrie - noiembrie 2018 au fost organizate cursuri de instruire la APĂ-VITAL Iași, pentru 200 de persoane, reprezentanți ai operatorilor apă-canal, în cadrul a 4 module diferite.

Concomitent, în cadrul “Institutului de Formare Continuă în domeniul Alimentării cu Apă și de Canalizare, Universitatea Tehnică a Moldovei, sunt organizate studii de recalificare profesională în domeniul întreținerii și operării sistemelor de aprovizionare cu apă și canalizare, în scopul consolidării capacității de oferire a serviciilor de calitate cetățenilor. În cadrul Programului vor fi instruiți 75 de specialiști din cadrul întreprinderilor apă –canal, iar certificatele de studii, oferite la finalizarea cursului sunt recunoscute și aprobate de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

Eficiența energetică a întreprinderilor apă-canal este tot mai actuală, avînd în vedere cheltuielile suportate, care se răsfrîng asupra tarifului final. În acest context, a fost angajat consultant responsabil de analiza materialelor auditului energetic al operatorilor prestatori de servicii apă –canal, care are sarcina de a prezenta propuneri referitor la echipament eficient din punct de vedere energetic. Urmare a analizei efectuate de consultant, cu suportul proiectului va fi achiziționat utilaj pentru stațiile de captare și pompare la 11 operatori.

Cu suportul proiectului „Inițiativa pentru apă a Uniunii Europene Plus” (EUWI+) ministerul coordonează Dialogul național privind politica în domeniul gestionării integrate a resurselor de apă, pentru asigurarea unui comunicări constante și eficiente cu toate părțile interesate în gestionarea eficientă a sectorului: autoritățile centrale, partenerii de dezvoltare din sector, CALM, AMAC, Mișcarea Ecologistă din Moldova, Eco-Tiras, EcoContact, Centrul Național de Mediu. Organizarea Dialogurilor de politică sunt o practică recunoscută în toată Europa. La data de 15 iunie a fost desfășurată ședința Comitetului Coordonator al Dialogului, în cadrul căruia au fost abordate problemele actuale din sector: schimbările instituționale care au avut loc, proiectele de modificare a legislației promovate, prezentarea progreselor înregistrate în cadrul Programului Național de implementare a Protocolului privind Apa și Sănătatea în Republica Moldova, noile norme de proiectare și construcție a sistemelor, consolidarea monitorizării resurselor de apă de suprafață și a apei subterane și întărirea capacității laboratoarelor de monitoring al apelor, planificarea managementului bazinelor hidrografice.

Cu suportul Băncii Mondiale a fost lansat Studiul Diagnostic și Perspective în domeniul Securității apei în Republica Moldova, studiul urmează a fi efectuat pe

parcursul anului 2019, și urmează să rezulte cu un Document de recomandări, pentru facilitarea luării deciziilor în sectorul apei astfel încât să fie satisfăcute cerințele de apă pentru toate necesitățile. În contextul schimbărilor climatice și resurelor limitate de apă, este esențială luarea deciziilor corecte vizavi de gestionarea resurselor de apă, prin promovarea unui management sustenabil, luând în considerare riscurile legate de apă și optimizarea serviciilor livrate populației.

În cadrul „Serviciului suport al operatorilor mici de alimentare cu apă și sanitație” (SOMAS), susținut de Proiectul ApaSan în parteneriat cu Congresul Autorităților Locale din Moldova au fost examinate și acordată asistență la cca 215 solicitări. Serviciul SOMAS este destinat primirii, sistematizării și analizei solicitărilor serviciilor de consultanță, identificării căilor optime de prestare a serviciului, prestarea acestuia și evidența solicitărilor și serviciilor acordate.

Serviciul SOMAS are ca obiectiv general susținerea și consolidarea capacităților APL și operatorilor serviciilor de apă și canalizare din mediul rural.

O platformă de comunicare, susținută de proiectul ApaSan, este Comunitatea practicienilor din sectorul apă și sanitație din Republica Moldova. Pe parcursul anului 2018 a fost organizată 1 ședință cu tematica .managementul apelor uzate.

Întru consolidarea cooperării internaționale, atragerea suportului partenerilor de dezvoltare în dezvoltarea sectorului au fost organizate mai multe ședințe, în cadrul cărora au fost abordate cele mai actuale probleme, dintre cele mai importante pot fi menționate 2 mese rotunde cu tematica elaborării Planului național de alimentare cu apă și sanitație, prima ședință a Forumului de comunicare cu donatorii din domeniul protecției mediului și schimbări climatice, organizat de către Ministerul Finanțelor, în cadrul căreia au fost prezentate ultimele evoluții în domeniu, atât la nivel instituțional, cât și strategic și legislativ precum și necesitățile sectorului unde partenerii de dezvoltare ar putea să acorde asistență financiară.

Cu referire la Planul de acțiuni al SAAS

Obiectivul specific 1) Descentralizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și sanitație

Pct. 1.8 Coordonarea activităților ce țin de elaborarea planurilor de alimentare cu apă și sanitație în raioane.

Momentul esențial cu referire la acest obiectiv este că Guvernul a identificat ca prioritate necesitatea de elaborare a Planului național de alimentare cu apă și sanitație, pentru o planificare eficientă a investițiilor și prioritizare a proiectelor. În acest sens, urmare a colaborării cu partenerii de dezvoltare a fost elaborată Foaia de parcurs pentru implementarea secțiunii de alimentare cu apă și sanitație a Planului de amenajare a teritoriului național, cu menționarea etapelor de realizare și suportul necesar pentru implementarea acestor acțiuni.

Cu suportul proiectului ApaSan, în co-finanțare cu Fondul Ecologic Național (FEN) este în proces de elaborare Planul General de Alimentare cu Apă și Sanitație pentru raionul Ialoveni.

Obiectivul specific 2) Extinderea sistemelor centralizate de alimentare cu apă și sanitație și creșterea gradului de acces al populației la aceste servicii.

Pct. 2.3 Elaborarea studiului de fezabilitate pentru extinderea apeductului Chișinău-Strășeni-Călărași.

Studiul de fezabilitate este parte componentă a proiectului „Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală”, care prevede pentru prima etapă construcția apeductului magistral Chișinău – Strășeni – Călărași, în valoare de 16.500.000 Euro, ce urmează a fi oferite sub formă de grant, de către Guvernul Germaniei. Studiul a fost aprobat de către finanțatori la 29 mai 2018, dar pentru a beneficia de grant, au fost înaintate următoarele condiții:

- Contribuția financiară în valoare de 10% din costul proiectului din partea autorităților publice din Moldova. **(realizat)**
- Modificarea Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. **(realizat)**
- Identificarea proprietarilor terenului pe care urmează a fi construit apeductul magistral și coordonarea cu aceștia sub semnătură traseul apeductului. **(realizat)**
- Urmează, în cadrul Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale, să fie aprobat bugetul operațional al ADR Centru pentru implementarea proiectului menționat.

Totodată, urmează a fi semnat Acordul de Cooperare pentru implementarea proiectului între MADRM, ADR Centru, APL Strășeni și Călărași și S.A. „Apă Canal Chișinău”.

Realizări în cadrul altor proiecte, destinate creșterii gradului de acces al populației la servicii de alimentare cu apă.

Pe dimensiunea de dezvoltare regională, pe parcursul anului 2018, au fost în proces de implementare 10 proiecte finanțate din mijloacele FNDR, pentru implementarea cărora, în anul 2018, au fost aprobate și valorificate mijloace financiare în sumă de 71,22 milioane lei.

Astfel, în urma implementării proiectelor pentru dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare, din mijloacele FNDR, în anul 2018, au fost atinși următorii indicatori:

- apeduct construit – 72, 296 km;
- stații de pompare a apei potabile construite – 1;
- castele de apă construite – 3;
- rezervoare de apă potabilă construite – 4;

- rețele de canalizare construite – 13,263 km;
- localități ce au acces la servicii îmbunătățite de alimentare cu apă – 7;
- localități ce au acces la servicii îmbunătățite de canalizare – 2;
- populație cu acces la servicii îmbunătățite de alimentare cu apă – 17593 persoane;
- populație cu acces la servicii îmbunătățite de canalizare – 2500 persoane.

Concomitent, este de menționat că 3 proiecte incluse în Documentul unic de program pentru anii 2017-2020 și finanțate din mijloacele FNDR, se implementează inclusiv cu contribuția donatorilor străini:

1. Apeduct magistral pentru localitatea Bardar, Ruseștii Noi (etapa 2) și rețele de canalizare pentru or. Ialoveni – cu contribuția Programului Slovak Aid și Agenției de Dezvoltare Regională Senec Pezinok (Slovacia) în valoare de cca 2,20 milioane lei;
2. Construcția apeductului magistral Leova-Iargara– cu suportul Guvernului Germaniei prin intermediul GIZ în valoare de cca 53,20 milioane lei;
3. Apă pentru viață în Regiunea de Nord: raioanele Florești și Soroca” – cu suportul proiectului ApaSan în valoare de cca 30,4 milioane lei.

Totodată, cu suportul Guvernului Germaniei, Guvernului Elveției, prin intermediul GIZ, au fost implementate 4 proiecte:

1. Procurarea vehiculelor pentru prestarea serviciilor de apă și sanitație Ungheni, Călărași, Hîncești;
2. Conectarea caselor individuale la sistemul centralizat de canalizare din s. Roșu, r-nul Cahul;
3. Construcția apeductului magistral Cahul – Lebedenco – Pelinei – Găvănoasa – Vulcănești (satele) – Alexandru Ioan Cuza și rețele interioare a satelor Lebedenco, Hutulu, Ursoaia, Pelinei, Sătuc, Găvănoasa, Vladimirovca și Nicolaevca din r-nul Cahul;
4. Gestionarea inter-comunală a Resurselor de Apă pe Nistru.

Astfel, cu suportul partenerilor externi, în anul 2018, au fost atinși următorii indicatori:

- apeduct construit – 116,7 km;
- stații de captare a apei construite – 3;
- stații de tratare renovate – 1;
- stații de pompare a apei potabile construite – 4;
- castele de apă construite – 1;
- rezervoare de apă construite – 9;
- pompe/grupuri de pompe procurate – 14;
- autospeciale pentru deservirea sistemelor de canalizare procurate – 1;
- conectări la sistemul de canalizare centralizat – 577;
- localități ce au acces la servicii îmbunătățite de alimentare cu apă – 8;
- localități ce au acces la servicii îmbunătățite de canalizare – 2;

- populație cu acces la servicii îmbunătățite de alimentare cu apă – 16209 persoane;
- populație cu acces la servicii îmbunătățite de canalizare – 18900 persoane.

În același context, menționăm că în anul 2018, la data de 01 august, a fost semnat Acordul de finanțare cu Banca de Dezvoltare KfW din Germania în valoare de 23,5 milioane euro pentru implementarea proiectului „Aprovizionarea cu apă și canalizare în raionul Cahul”, iar la data de 11.12.2018, a fost semnat Acordul separat privind implementarea proiectului.

În cadrul proiectului sunt planificate următoarele măsuri, identificate ca priorități la etapa de fezabilitate:

1. Construcția Stației de captare a apei brute incluzând deznisipatorul;
2. 8.2 km de apeduct magistral de la SP1 până la Stația de Tratare a Apei (STA);
3. Reducerea volumului apei necontorizate și reabilitarea a 1,2 km de rețea de apă în orașul Cahul;
4. Stație nouă de epurare a apelor uzate pentru 32,000 locuitori echivalenți (faza I);
5. Măsuri de îmbunătățire a STA din or. Cahul;
6. Reabilitarea și extinderea adițională a sistemului de canalizare (46 km) inclusiv conectări individuale în or. Cahul.

În anul 2018 a fost inițiată implementarea primei etape a proiectului „Construcția apeductului magistral Cahul – Lebedenco – Pelinei – Găvănoasa – Vulcănești - Alexandru Ioan Cuza și rețele interioare a satelor Lebedenco, Hutulu, Ursoaia, Pelinei, Sătuc, Găvănoasa, Vladimirovca și Nicolaevca din r-nul Cahul”, cu un cost de cca 2,131 milioane Euro, grant oferit de către Guvernul Elveției. Etapa dată constă în construcția a 9,3 km de apeduct magistral (mun. Cahul – com. Lebedenco), construcția rețelilor interne de alimentare cu apă în localitățile Lebedenco și Hutulu – 12,68 km, 2 rezervoare de apă cu capacitatea a 50 m³ fiecare și 1 stație de clorinare; în localitatea Ursoaia – 12,57 km, 2 rezervoare de apă cu capacitatea a 50 m³ fiecare și 1 stație de clorinare.

În rezultatul semnării Acordului de Grant dintre GIZ și Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova sunt în proces de implementare 10 proiecte în domeniul aprovizionării cu apă și canalizare. Acțiunea dată este realizată prin intermediul proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova”. La data 15 februarie 2018 au fost încheiate Memorandumurile de înțelegere pentru implementarea acestor 10 proiecte. Actualmente este în proces de implementare faza I – elaborarea proiectelor tehnice de execuție.

Lista proiectelor:

Regiunea de Dezvoltare Regională Nord

1. Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare în orașul Drochia;

2. Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în localitățile Păscăuți, Damașcani, Proscureni, Gălășeni, Mălăiești și Hiliuți din raionul Rîșcani;

3. Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și sanitație în orașul Fălești (orașul Fălești, satul Făleștii Noi și satul Călugăr);

4. Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și sanitație în municipiul Edineț; Regiunea de Dezvoltare Regională Centru

5. Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în municipiul Ungheni;

6. Construcția sistemului de canalizare și a stației de tratare a apelor reziduale în satul Ustia, Dubăsari;

7. Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în raionul Călărași Regiunea de Dezvoltare Regională Sud;

8. Extinderea sistemului de canalizare în or. Leova, construcția stației de pompare a apelor uzate în orașul Leova

9. Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă a localităților Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui din raionul Leova;

5. Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă a comunelor Pelinei și Găvănoasa din raionul Cahul și extensia către raionul Vulcănești.

Cu suportul proiectului ApaSan au fost înregistrate următoarele rezultate:

1. Sistem de alimentare cu apă potabilă în s. Cărpineni, rl Hîncești (etapa 4) – 19.22 km rețele de distribuție, 446 de gospodării conectate;

2. Sistem de alimentare cu apă potabilă s. Milești, rl Nisporeni (etapa 1) – 5.2 km aducțiune + 22 km rețele de distribuție, 331 conectări; în etapa II - 1.8 km aducțiune + 10.6 km rețele distribuție, 201 conectări.

3. Proiectul regional Apă pentru viață în Regiunea de Nord – 11 localități, peste 10,000 beneficiari – în proces de implementare, contractele de delegare a gestiunii cu operatorul regional au fost semnate, continuă lucrările de construcție.

Pe componenta de sanitație în instituțiile de învățământ au fost instalate toalete Ecosan în gimnaziul din s. Piatra și s. Berezlogi. De asemenea, a fost elaborat Ghidul “Opțiuni de sisteme sanitare pentru instituțiile școlare și preșcolare în localitățile rurale ale Republicii Moldova”, ce urmează a fi distribuit în cadrul seminarelor regionale organizate de structurile Educație și Sănătate Publică.

Un alt proiect în proces de implementare este „Acces la apă și canalizare în localitățile din bazinul râului Nîrnova” coordonat de Asociația „Solidaritate, Apă, Europa” din Franța. Proiectul prevede asigurarea accesului la apă și canalizare pentru localitățile din bazinul râului Nîrnova, prin crearea unei Asociații de Dezvoltare Comunitară, formată din 18 Autorități Publice Locale din raioanele Nisporeni și Hîncești. Astfel, urmare a creării Asociației, aceasta va avea ca scop înființarea, organizarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale din bazinul râului Nîrnova, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice, destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare.

Pe parcursul anului 2018 din FEN au fost aprobate spre finanțare 121 cereri pe domeniul alimentare cu apă și sanitație, dintre acestea 6 proiecte noi.

Din sursele FEN au fost construite 145 km rețele de aprovizionare cu apă, 30 km rețele de canalizare și 5 stații de epurare.

La finele anului 2018 au fost date în exploatare:

- Extinderea rețelelor de apă în localitățile din comuna Alexăndrești, raionul Rîșcani, suma achitată din FEN în valoare de 2 580 889 lei,
- Rețele exterioare de canalizare și epurare în s. Curchi, raionul Orhei, suma achitată din FEN în valoare de 2 181 105 lei,
- Sistem de canalizare din s. Mălăieștii Noi, r. Criuleni, suma achitată din FEN în valoare de 4 927 139 lei,
- Extinderea capacității Stației de Epurare și a rețelelor de canalizare în s. Corjova, r. Criuleni, suma achitată din FEN în valoare de 13 313 798 lei,
- Construcția rețelelor de canalizare, stației de pompare și epurare în com. Fundul Galbenei, r. Hîncești, suma achitată din FEN în valoare de 2 181 105 lei.

În timpul apropiat urmează a fi date în exploatare următoarele obiecte finanțate din FEN:

- Construcția rețelelor de canalizare și stației de epurare în com. Temeleuți, r. Călărași, suma aprobată din FEN în valoare de 11 750 603 lei.
- Construcția sistemului de canalizare și epurare din s. Sipoteni, r. Călărași, suma aprobată din FEN în valoare de 19 622 277 lei.
- Procurarea utilajului stației de epurare și finisarea lucrărilor de extindere a rețelelor de canalizare în com. Măgdăcești, r. Criuleni, suma aprobată din FEN în valoare de 28 712 893 lei.

Obiectivul specific 3) Promovarea principiilor economiilor de piață și atragerea capitalului privat

Pct. 3.2. *Monitorizarea continuă a indicilor de performanță privind sistemele de aprovizionare cu apă și canalizare și a calității serviciilor prestate.*

În conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la indicatorii de calitate a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, operatorii ce prestează servicii de alimentare cu apă și de canalizare prezintă raport despre implementarea indicatorilor stabiliți în adresa Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE).

Pct. 3.3. *Elaborarea legislației secundare la Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare.*

Prin Hotărîrea Consiliului de administrație al ANRE nr.286 din 17 octombrie 2018 a fost aprobat *Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate*, care are ca scop stabilirea unor cerințe și proceduri uniforme, clare, transparente ce urmează a fi respectate în procesul prezentării de către titularii de licențe și examinării cererilor privind costurile/cheltuielile de bază, prețurile/tarifele reglementate de către ANRE.

Urmare a aprobării modificărilor la Legea nr.303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, ministerul a inițiat elaborarea *Procedurii cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.*

Pct. 3.4. *Asigurarea controlului riguros asupra tarifelor și calității serviciilor furnizate.*

Conform situației de la 30.03.2018, ANRE a eliberat licențe pentru 42 operatori ce prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

În luna noiembrie 2018 a fost aprobată Legea privind calitatea apei potabile, care are scop protecția, controlul și folosința eficientă a apei potabile, precum și crearea unui management îmbunătățit al riscurilor condiționate de apă.

În corespundere cu normele sanitare privind calitatea apei potabile aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 934 din 2007, monitorizarea calității apei potabile din surse subterane și de profunzime este efectuată trimestrial, inclusiv prin cercetarea calității apei la parametrii sanitaro-chimici și microbiologici.

Pct.3.5 *Implementarea planurilor de asigurare a securității apei potabile și de asigurare a calității apei potabile, în conformitate cu cerințele Directivei CE 98/83 EC*

Cu suportul proiectului ApaSan au fost elaborate Planurile de siguranță a apei pentru s. Cărpineni și s.Șerpeni.

Pct. 3.6 *Asigurarea epurării apelor uzate în concordanță cu prevederile Directivei 91/271/EEC*

S.A. „Apă-Canal Chișinău” a lansat în ianuarie 2018 proiectul de „Reabilitare a Stației de epurare a apelor uzate și linia nouă de tratare a nămolului”, desfășurat în cadrul Programului de dezvoltare a serviciilor de alimentare cu apă a municipiului Chișinău. Proiectul prevede reabilitarea structurilor existente pe linia apei (decantoare primare, bazine de aerare cu nămol activ, decantoare secundare), construcția unei noi stații de pompare a apelor uzate și a deznisipatoarelor, precum și construcția liniei noi de tratare a nămolului (îngroșătoare, metantancuri, centrifuge). Prin urmare, vor fi reabilitate 3 decantoare primare, 4 bazine de aerare, 7 decantoare secundare. În ceea ce privește linia de tratare a nămolului, urmează a fi construite îngroșătoare pentru nămolul primar și nămolul biologic, instalarea centrifugilor, construirea rezervorului de gaze, iar în rezultat se va reuși producerea gazului.

La 8 octombrie 2018 a fost semnat Acordul de Cooperare dintre Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Agenția Austriacă pentru Dezvoltare și autoritățile locale din orașul Cantemir, pentru îmbunătățirea condițiilor de sanitație. Proiectul prevede construcția unei stații moderne de epurare a apelor uzate, construcția unui sistem de colectare și canalizare a apelor uzate pe o distanță de circa 12 km, inclusiv stații de pompare. De asemenea, va fi optimizat sistemul existent de alimentare cu apă și vor fi dezvoltate capacitățile operatorului prestator de servicii.

Cu suportul FEN a fost realizat proiectul extinderea capacității stației de epurare și a rețelelor de canalizare în s. Corjova, r. Criuleni, iar la stația de epurare în com. Măgdăcești, r. Criuleni a fost procurat utilaj nou.

Menționăm, că în anul 2018 cu suportul proiectului EUWI+ a fost inițiată elaborarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei pentru următorii 4 ani, precum și actualizarea prevederilor în corespundere cu noua Strategie Națională de Dezvoltare Moldova 2030, precum și alte schimbări de ordin instituțional care au avut loc din momentul aprobării Strategiei.

Probleme evidențiate în procesul de implementare:

- Lipsa unui document clar de planificare și prioritizare a investițiilor în sector, ceea ce duce de multe ori la acțiuni necoordonate între autorități și alți actori implicați în dezvoltarea sectorului, astfel elaborarea Planului de alimentare cu apă și sanitație pentru întreg teritoriul țării este o prioritate iminentă întru dezvoltarea durabilă și fezabilă a sectorului;
- Surse financiare insuficiente în comparație cu necesitățile sectorului, ceea ce pune în dificultate autoritățile publice locale să întreprindă toate măsurile necesare pentru îmbunătățirea sau construcția infrastructurii de alimentare cu apă și de canalizare;
- Este necesară consolidarea procedurii de monitorizare și evaluare a implementării,
- Necesitatea revizuirii standardelor naționale la elaborarea proiectelor tehnice, pentru a evita afectarea eficienței și costurilor operaționale ale sistemelor.

Secretar general de stat

Iurie UȘURELU